

FEBRUAR
1 S Ignacij
2 O Sveta Šneca
3 P Blaž
4 S Andrej, Korz.
5 N L. Predpostna
6 P Dorothea
7 T. Romuald
8 S Janez, Mate
9 O Štefanija
10 P Stolastika + 3
11 Lurka M. R.
12 N 2. Predpostna
13 P Linc, r. Jordas
14 T Valentin
15 S Faustin
16 S Julijana

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Sezno: Za vero in narod — in pravico in resnice — od boja za smage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH...

ŠTEV. (NO.) 31.

CHICAGO, ILL., SREDA, 15. FEBRUARJA — WEDNESDAY, FEBRUARY 15, 1939

LETNIK (VOL.). XLVIII

Milijonska množica ob rakvi papeža - Ugibanje o Hitlerju

Nad dva milijona ljudi napravilo zadnji obisk ob rakvi pokojnega papeža. — Kardinalski zbor dolečil, da se prično pogrebeni obredi ob 4. uru popoldne v torek. — Truplo položeno v grobničo katedrale sv. Petra.

Vatikan. — Dan za dnem, skozi štiri dni, kar je ležalo truplo pokojnega papeža Pija XI. na mrtvjaškem odu, so se vrstile ob njem neprergrane vrste množic od jutra do večera. Vatikanski stražniki že zdaleka niso zadostovali, da bi mogli vzdržati potrebni red pri teh ogromnih masah, in na pomoč je moralo biti poklicano italijansko vojaštvo. Prve tri dni, vključno ponedeljek, se je ob rakvi zbral nad dva milijona ljudi. Zdi se, kakor bi vsak prebivalec Rima hotel še zadnjikrat videti papeža, predno ga polože k počitku. Njih vrste pa so se pomnožile še s stotisoči tujezemci, ki so prihiteli te dni v Rim.

Po milje daleč, od sv. Petre katedrale, kjer truplo leži, pa do meje, ki loči Vatikan od Rima, je bila dan za dnem ena sama nepregledna vrsta ljudi in ta vrsta se je nadaljevala še preko meje daleč notri na rimske strani. V nedeljo zvečer je bil pritisk tako strahovit, da je prodrl skozi tri kordone vojaštva in skozi lesene ograje in se je vsled tega moralca cerkev zapreti že ob 5. uri popoldne, ramesto ob 7. uri, kakor se je prej nameravalo. Za drugi dan se je odredilo ojačenje vojaških čet.

Zbor kardinalov je imel vse te dni svoja posvetovanja vsak dan in v nedeljo so se ukrenile končne priprave za pogreb, kateri se je istočasno prestavil od srede na torek. Sklenilo se je, da se prično pogrebeni obredi ob 4. uru popoldne. Določilo se je tudi, da ima biti truplo pokojnika, ki bo vloženo v tri rakve, položeno v grobničo katedrale sv. Petra, in sicer poleg njegovih dveh prednikov, Benedikta XV. in Pija X. To željo je pokojni papež sam izrazil.

V katedrali se od nedelje naprej bere po ena slovensna maša zadušnica za pokojnika in se bo to nadaljevalo skozi devet dni.

OLAJŠANJE POGOJEV ZA IZSELITEV JUDOV

London, Anglija. — Ravnanje mednarodnega begunskega odbora, Amerikanec Rublee, je zadnjo nedeljo sporocil odboru, da je Hitler pristal na to, da se olajšajo pogoji, pod katerimi se bodo mogli Judje izseliti iz Nemčije. Predvsem se je dosegllo, da ne bodo nadlegovani, dokler se končno veljavno ne ukrene glede njihovega odhoda, in dalje, da jim bo zvišan odstotek njih premoženja, katerega bodo smeli vzeti s seboj. Ni se objavilo, kolika bo ta svota, vendar se domneva, da bo znašala okrog 5 odstotkov. Rublee je bil osebno v Nemčiji, kjer je vodil pogajanja s Hitlerjem, in se je vrnil od tam pretekli teden.

Oglas v "Am. Slovencu" imajo vedno uspeh!

DEL. FED. UPA NA AVTO UNIJO

Pričakuje, da bo Martin privedel unijo nazaj v federacijo.

Miami, Fla. — Sedanji spor v uniji avtomobilskega delavstva namerava delavska federacija izrabiti sebi v prid, namreč, da pridobi do delavstva za se nazaj, ako že ne celokupno unijo, vsaj tisto stranko v njej, ki bo ostala zvesta predsedniku Martinu. Tem bi zadala občuten udarec CIO. Pri tem računa na to, da tudi, ako bi se spor v uniji poravnal, bi bilo Martini skoraj nemogoče, da bi se na lepem spravljal v vodstvo CIO, kajti preveč ga je napadal zadnje dni, in se tako pričakuje, da bo deloval na to, da se cela unija vrne v federacijo.

SE "ŠNOF-TOBAKA" JI NE KUPI!

Knoxville, Tenn. — Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem je neka ženska tožila za razporoko in kot priča za njo je nastopil njen oče, ki je povedal, da je hčerin mož res "žleht;" da to dokaže, je povdaril, da ji nikdar še ni kupil niti škatljice "šnof-tobaka". In njegova hči, pravi, ima šnofanje raje kot vse drugo. Ker so bili predloženi dokazi, da mož res tudi drugače ne podpira žene, je sodnik razporoko dovolil.

JAPONSKA TOLAŽI FRANCIJO

Tokio, Japonska. — Francoski poslanik je v imenu svoje vlade vložil v ponedeljek pri tukajšnjem zunanjem ministerstvu protest nad tem, ker je japonsko vojaštvo zadnji teden zasedlo kitajski otok Haifan. Prejel pa je odgovor, da se je zasedba izvršila samo iz vojaških ozirov in bo trajala le, dokler bo to vojaška potreba zahtevala.

POSADKA REŠENA S PO-NESREČENEGA PAR-NIKA

New York, N. Y. — Neki tovorni parnik je v ponedeljek še vedno visel na pečinah, kamor je nasedel pretekel soboto, in bo bržkone tudi izgubljen. Rešena pa je bila celotna posadka 37 mož in v čolnu odpeljana na obrežje.

SLABO POPLAČANA DOBROTA

So. Chicago, Ill. — 65 letni Sh. W. Jackson, 3024 E. 92nd St., je dobrega srca in tako je v nedeljo zgodaj zjutraj platal prigrizek trem mladim fantom v neki restavraciji. Za to pa je dobil slabo plačilo: Fantje so mu iz restavracije sledili in ga zunaj oropali za \$81. Bili pa so kmalu nato ujeti od policije.

Oglas v "Am. Slovencu" imajo vedno uspeh!

TAJNOST SE OHRANI

Senatski vojaški odbor ne bo izdal tajnosti glede prodaje letal.

Washington, D. C. — V senatskem odboru za vojaške zadeve se je v ponedeljek vršilo glasovanje, ali naj se objavijo tajnosti, ki jih je odbor izvedel, ko je skrivaj zasliševal razne člane vlade o prodaji ameriških aeroplakov tujezemstvu. Nasprotniki vladade so delovali na to, da se te tajnosti dajo v javnost, toda jim ni uspelo: pri glasovanju so namreč odnesli samo šest glasov, dočim jih je bilo ostalo deset za to, da ostane zadeva še v nadaljevanju.

V SANJAH VIDELA RES-NICO

Spokane, Was. — Mrs. Alice Segestrum je bila tekem zadnjega tedna na poroti. V nedeljo, ko se je pravda zaključila, je zagledala med občinstvom svojega moža in takoj pohitelja k njemu, da izve, kaj je novega doma. Povedala mu je, da je imela pretekli petek hude sanje, namreč, da se je doma pripetila neka nesreča. Mož ji je odgovoril, da so bile njene sanje resnične: v petek zvečer jima je namreč do tal zgorela hiša.

VELIKI MORNARIŠKI MANEVRI

Washington, D. C. — Atlantski ocean bo pozorje velikih manevrov ameriške vojne mornarice, ki bodo trajali tri tedne in so se pričeli te dni. To so prvi manevri na Atlantiku tekom zadnjih pet let in so zato značilni, ker se bržkone hoče z njimi napraviti na evropske diktatorje.

Washington, D. C. — V ponedeljek se je izvedelo, da je francoska vlada naročila v Ameriki nadaljnih 115 vojnih aeroplakov, in obenem podpisala pogodbo za še znat-

SOŽALJE TUDI OD JUDOV

Cincinnati, O. — Številnim izrazom sožalja ob smrti papeža Pija, ki so jih poslali razni narodi, države in verouzpovedi, so pridružili svoje tudi ameriški Judje. Njih zvezza je izrazila sožalje po svojem predsedniku Goldmanu in povdariła, da je bil pokojni sv. Oče ljubitelj miru in človeštva.

KRIŽEM SVETA

Pariz, Francija. — Na tukajšnjih ulicah je prišlo zadnjo nedeljo do ognjevitih spopadov med različnimi političnimi skupinami. Na eni točki so udarili drug nad drugo rojalisti in nacionalisti, na drugi pa radikalci in policija.

— Tokio, Japonska. — Nizjava zbornica je ta ponedeljek odobrila novi proračun v katerem je določenih za izdatke nad eno miljardo dolarjev. Dasi je to le del celega proračuna, že je ta del večji, kakor cel proračun kdajkoli prej.

— Quitto, Ekvador. — Vojno ministerstvo je objavilo, da ne bo mogel noben državljan dobiti nikake javne ali državne službe, ako ne bo prej odslužil obveznega vojaškega roka.

3000 GLEDALCEV BILO V NEVARNOSTI

Duluth, Minn. — V tukajšnjem amfiteatru se je vršila zadnjo nedeljo "hockey" igra, h kateri je prihitelo v poslopije do 3000 oseb. Med tem pa, ko so se igralci pripravljali za tretjo rundo, je nenadoma zahreščalo nad glavami in del strehe se je podrl pod težo snega. Sreča pri vsem je bila, da so kljub temu, da je bil prostor napoljen, zadobile poškodbe le štiri osebe, in še te le lahke.

NAROČILA ZA AEROPLANE

Washington, D. C. — V ponedeljek se je izvedelo, da je francoska vlada naročila v Ameriki nadaljnih 115 vojnih aeroplakov, in obenem podpisala pogodbo za še znat-

ZAGONETNO OBNAŠANJE

Kakor se zdi, pripravlja Hitler novo "presenečenje" za Evropo. — Vesti o mobilizaciji.

Pariz, Francija. — Hitlerjevo obnašanje je postalo zoper zagonetka. Iz Nemčije namreč prihajajo poročila, da se "nekaj pripravlja", a surnega nihče ne ve. Delno se je dognalo le toliko, da se vrši tamkaj tajna, toda stalna mobilizacija nadaljnih rezerv za vežbanje. Ker se zdaj približuje obletnica, kar je Hitler udaril po Avstriji, in je vse to, kakor tudi poznejša aféra s Čehoslovaško, še v živem spominu, je razumljivo, da to tajinstveno obnašanje povzroča znatno nervoznost v mednarodnih krogih.

Povrh se je ugotovilo tudi, da se opaža v italijanski Tripolitaniji nemško vojaštvo. Ni dognano, kako močna je njezina posadka tamkaj, toda ugibanja o tem, iz kakega nameha je tam v prvi vrsti, so splošna. Ali je to priprava na aktivno pomoč Nemčije Italiji v slučaju, da se bo ta zapletla v spopad z zapadnima velesilama?

Dočim pa so te stvari splošno znane, jih francoska vladade uradne ne vidi in slej ko prej izraža le upanje, da se bo vse ugodno iztekel in da ne bo prišlo do nikake resnejše krize. Pri tem kaže tudi veselje nad tem, da tako ugodno potekajo pogajanja za nove odnose med Francijo in nacionalistično Španijo. A tudi glede tega se čujejo vesti iz Nemčije, da bo gen. Franco le toliko časa prijazen Franciji in Angliji, dokler ne boste uradno priznale njegove vlade, na kar se bo zoper obrnil na prejšnja zaveznika, Mussolinija in Hitlerja.

no večje nadaljne naročilo, po kateri se ji ima dostaviti za skoraj 19 milijonov dolarjev letal.

Iz Jugoslavije

Povečanje trgovine s sosednjo Italijo, bo finančna korist za Jugoslavijo; zlasti Slovenija pričakuje izboljšanja svoje trgovine. — Gibanje tekstilnega delavstva. — Smrtna kosa, nezgode in drugo.

Trgovina z Italijo

Ljubljana, 25. jan. — Z veseljem je naša javnost vzelata značje, da se bo povečalo sodelovanje med našo državo in Italijo posebno na gospodarskem polju. Struktura gospodarstva obeh držav je tako, da si obetamolahko odtega sodelovanja znatnih korist. Kako smo še vedno z velikim delom našega kmetijskega in lesnega izvoza navezani na Italijo, tako je tudi naša država najbližji trg za zelo razvito italijansko industrijo.

Ker so kontingenti za našo trgovino z Italijo bili določeni že lani za vso leto 1939 (počevali so se od 1938 na 1939 za naš uvoz v Italijo za 77 na 257 milij. lir.), je pričakovati, da bo prišlo do revizije kontingentov v tej smeri, da bo površen še bolj naš izvoz v Italijo. Za to govoriti tudi ugodno stanje našega kleringa z Italijo, ker se je v zadnjih mesecih saldo v naš korist zmanjšal na 12.13 milij. dinarjev, tako da na strani platičnega prometa ni nobenih težko za nadaljnje povečanje trgovine med obema državama.

Posebno slovensko gospodarstvo, ki vzdržuje že stolice stare stike z italijanskim trgom, pričakuje od izboljšanja trgovine povečanja izvoznih možnosti v Italijo, za kater pride v prvi vrsti v poštev našes poleg raznih kmetijskih proizvodov.

Delavstvo tekstilne industrije

Ljubljana, 20. jan. — V Sloveniji imamo trenutno okoli 23.000 vsega tekstilnega delavstva, ki se koncentriра v glavnem okoli Maribora in Kranja, v zadnjem času pa tudi v raznih manjših drugih krajev, kar je v zadnjih mesecih doseglo na 12.13 milij. dinarjev. Ze poprej je bilo mnogo tekstilnega delavstva v Tržiču in v Litiji. Razen Maribora, Litije in Tržiča je skoraj vse tekstilno delavstvo tako rekoč mlado, doma z dežele, s kmeto. Stavovska borbena zavest pa se je pri tem delavstvu kaj hitro pojavila in l. 1936 smo doživeli veliko borbo tekstilnega delavstva, ki pa je imela žal mnogo politične primesi. Agitatorji, ki so tedaj delavstvo zavedli v nepremišljeno borbo, niso računali, da bo delavstvo s tedanjim stavko prav za prve izgubilo, kar pa je pridobilo.

Oblasti so postopale tedaj objektivno, in so pritisknele takoj na delodajalce kakor na delavce, naj se sporazumejo, kar se je po dolgem prekraju res zgodilo. Sklenjena je bila kolektivna pogodba, ki je obsegala 13.800 delavcev ali približno 58% vsega tekstilnega delavstva. Bila je to največja kolektivna pogodba v

V. Zapužah je bil izvršen velik vrom v tekstilno tovarno Alojzija Kristana. Vlomilci so vdrli v tovarno ponoči in odnesli balo ženskega sukna, vredno nad tri tisoč dinarjev, in še več drugega blaga.

Sadilci tobaka

Nad 50 milijonov dinarjev bodo letos prejeli za tobak hercegovski sadilci tobaka. Tobak jim bo država namreč dražje plačala kot pretekla leta. Sadilci tobaka so v Hercegovini organizirani in stavijo vsako leto svoje zahteve. Za letošnje leto zahtevajo večje množine tobakovih saklik in pa gradbo velikih skladnišč za tobak.

Promocija

Za doktorja prava je na ljubljanski univerzi promoviral Jože Cenčič.

SIRITE AMER. SLOVENCA'

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljek in dnevi po praznikih.

Izdaja in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrtek leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	6.00
Za celo leto	6.00
Za pol leta	3.00
Za četrtek leta	1.75
Pozamezna številka	3c
Subscription:	3c
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	6.00
For one year	6.00
For half year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlanji na uredništvo včer dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega določine. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopis uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Kamen spotike

Nič na tem, da je tem manj demokracije, čim več se o demokraciji govori in piše. Demokracija ni nobena dogma, pač pa neka vladna forma, ki se v nebitvenih točkah lahko ravna po razmerah. Vladanje naj bi bilo demokratično, in vlade naj bi se držale nekih smernic, ki so za demokracijo bistvene. V take smernice spada vprašanje o bistvu človeške narave, ali je človek stvar božja, ali le produkt narave brez vsakega Boga, ali ima človek neke pravice, katere se mu ne smejo kršiti, ali je vrla radi človeka, ali človek radi vlade, države, itd.

Kamen spotike je pri nasprotnikih postala — katoliška demokracija. Nad tem kamnom razbijajo na vseh koncih in krajinah, med nami se vsaja v prvi vrsti g. Molek. Ni Molek našel tega kamna. Ako se ne more dosti zgrajeno izraziti o ti katoliški demokraciji, dela to le po svoji maniri, ker mu mrzi vse, kar le količaj spominja na katolicizem, ampak vsebina je posnetna iz člankov, katere je objavil Dr. Leon L. Lehmann pod označbo "The Catholic Church in Politics" v listu "The New Republic". Celo Michael Williams od "Commonweala" je spočetka nasedel tem člankom. Pozneje je spoznal zmoto. Članki so le manj grob obliž vsega natolceanja kukulksklancev in starejših nestrpnežev zoper katoliško cerkev.

Baje je ustroj, ustava katoliške cerkve skozinsko totalitarna, ni demokratična, in zato bi katoliška cerkev ne mogla govoriti o demokraciji, in če govoriti, je to le maska, je hinavščina, saj po bistvu je ona sama totalitarna, toraj mora biti na strani totalitarnih vlad in baje je prav vsa na ti strani. To bi bil kamen spotike.

Kako je s to katoliško demokracijo? V prvi vrsti katoliška cerkev ni nobena vrla, država, kakršne so vlade, države, ki naj bi uravnale časne razmere med ljudmi zanjih skupnih dobrabit. Katoliška cerkev je ustanova božja, ki ima povsem drugačne namene od kake posvetne države, in že radi te njene narave se ne more primerjati ali zenačiti z nobeno drugo državo. Za svojo naravo pa ima cerkev ustavo, ki je demokratična, da take demokracije ne more doseči nobena še tako demokratična država. Tega seveda kak demokrat, ki ne prizna nobenega Boga, in vidi v katoliški cerkvi le človeško napravo, ne bo nikoli razumel, ker pač za razumevanje nima podlage. Če ni Boga, je katoliška cerkev človeško delo, in tu nikoli ne bomo skupaj.

Ako pa je Bog, je zgodovina priča, da je katoliška cerkev božja ustanova, dasi ni nobena država, kakor govorimo o demokratičnih ali totalitarnih državah. Ker pa vsaka država urejuje, ali ima vsaj namen, da urejuje razmere med ljudmi, državljanji, in imajo ti državljanji neke neokrnjene pravice, ki izhajajo edinole od Boga, ima tudi katoliška cerkev besedo pri državah, in odtod navodila, ki jih ta cerkev podaja od časa do časa o demokraciji, o totalitizmu, absolutizmu, diktaturi... o vsaki vladni obliki.

Naravnost smešen je toraj očitek, da bi katoliška cerkev ne mogla dajati pri vladanju smernic, povedati, kaj je pravilno, kaj krivo, ker nima — demokracije, ker ima le "katoliško demokracijo", in govor o demokraciji le pod masko.

Ni čuda, da ni prave demokracije tam, kjer ni Boga, ker pravice prave demokracije izvirajo le iz Boga, razni "demokrati" pa na vse pretege Boga tajijo, in ni čuda, da se svet pogreje v totalitarizem, ne radi tega, ker je tudi katoliška cerkev totalitarna, temveč, ker totalitarizem zoper po svoji naravi ne pozna Boga, in zato tudi nobenih človeških neokrnjenih pravic, ko mu je edino le država smoter in vir vseh pravic, ne Bog, dasi se kaže totalitarizem v raznih oblikah, v proletarski diktaturi v Rusiji, v nazizmu v Nemčiji, in zoper v fašizmu v Italiji.

V kongresu Združenih držav se silno veliko govorja, dela pa... Mnogo se klepeče tudi o nevarnosti za demokracijo v tej deželi. Za enkrat je vse to le samo na jezikih in v besedah. Ampak tisti, ki o tej nevarnosti klepečejo bi imeli zelo malo demokracije, če bi nad njimi zavladala takšna demokracija, kakor je v Rusiji ali Španiji. Tisti, ki se repencijo, da je treba pomagati v Španiji demokraciji,

bi morali če bi bili v Španiji ali Rusiji sedeti v kotu za pečjo, ali pa bi zapadli znani komunistični likvidaci. Kjer imajo ljudje polne krožnike demokracije, res čestokrat ne vedo, kaj bi z njo počeli. Mesto, da bi jo branili doma, jo hočejo braniti drugje.

Tudi največjemu kralju nazadnje le lopata zapoje prej ali slej.

Na svetu se da marsikaj podkupiti; le smrti ni mogoče podkupiti.

Dobrotljivost je še vedno, kakor lepa zlata verižica, ki veže svet in ljudi skupaj. Sovraščvo jih pa razdvaja.

SPOMINI NA OBISK V STARE DOMOVINO

Pueblo, Colo.

(Konec.) — Moj zadnji dopis sem končal v gostilni v Beogradu, kamor sem tudi šel pogledat. Danes nadaljujem, kako je bilo naprej. Podal sem se iz gostilne v mestu, da vidim, kakšna je naša jugoslovanska prestolica. Povem pa, da se mi mesto ni preveč dopadlo, ker je še veliko razdejanega od zadnje svetovne vojne. Delavci so zelo zapošleni, ko popravljajo te stare podprtje. Govoril sem z enim zidarjem in mi je povedal, da imajo tam zidari 40 dinarjev za 10 ur dela, zidarski pomočniki pa po 25 dinarjev za ravno toliko ur dela. To bi bilo komaj 55c našega ameriškega denarja. Sedaj si pa mislite, kako naj tam revni delavec preživi svojo družino. Prav nič čudno ni, da so potem tako slabo opravljeni. Kot se je meni videlo, tudi niti nihakoga pravega reda. Neki kmet je iz Makedonije pripeljal v mesto na trg buče. Predno je prišel na trg, so se mu kolnici raztrgale in buče so se strijklale ven. Ko so ljudje to videli, so hiteli popraviti buče in kdor je mogel, si jih je več prisvojil, tako da teku petih minut ni bilo nobene buče več. Meni se je revni kmetič smilil in sem ga vprašal, kaj bo sedaj počel, pa se je v prvem trenutku začel revez smijati, nato pa tarati in skoro jokati, kako bo prišel domov in da mu bodo še konji opešali. Kazal mi je, da nima niti enega dinarja, da bi konjem kupil kaj jesti. V resnici se mi je kmet v srce zasmilil, da sem segel v žep ter mu dal par dollarjev. Da bi vi čitatelji videli, kako se mi je z vso svojo hvaležnostjo ubogi kmet zahvalil za dar. Bog plati in Majka Božja, dobri gospodine, je reklo: sedaj pa grem takoj konje načasti, vas gospodine pa nikoli ne bom pozabil. — Odšel je svojo pot in jazzovo. Kupil sem listek in se s tramvajem odpeljal v mestni park, ki je na velikem griču poleg velikega grada, kateri se imenuje Srpska Kralja. Tam so tudi starodavne utrdbe in tudi starci muzej, v katerega sem šel proti plačilu vstopnine dva dl.

narja. Niso me pa pustili samoga, ampak s stražnikom. V omenjenem muzeju sem viden mnogo zgodovinskih reči in tudi pokojnega jugoslovenskega kralja Aleksandra, ki je 9. oktobra 1934 padel smrtno zadet od atentatorjevih strelov v francoskem mestu Marseilles, ko je nameraval obiskati francosko vlado. Vi del sem tam avto, v katerem sta se peljala s francoskim ministrom. — Je tam v mestu, da je veliko drugih res za raznimi reči, kakoršni so se v starih časih posluževali za vojskovanje. Ko si vse ogledam grem ven in se tam vse dem na neki stolec. Pa pridek meni stražnik in pravi, da moram plačati od stola dva dinarja. Povedal sem mu, da pri nas v Ameriki ni navada, da bi plačevali od stolov po parkih, pa mi odgovori, da če ne plačam, bom kaznovan 38 dinarjev. Plačal sem in se podal s tramvajem na kolodvor, kjer sem izvedel, da gre prvi vlak proti Ljubljani ob 11 uri zvečer, drugi pa naslednje jutro. Odločil sem se za zjutrajni vlak, kajti z nočnim vlakom bi ne videl niti po kakšnih krajih se vozim. Prenočeval sem v nekem hotelu. Po zjutratku se odpravil na postajo, odkoder sem se odpeljal proti Ljubljani, kamor sem prišel že ob 6 uri zvečer. Kmalu sem tam dobil bus, ki je vozil proti Blokam in tako sem se pripeljal domov v vas Gradišče, kjer sem se ustavil za par dni, da se odpočijem in še kaj pogovorim. Kmalu se je približal 11. september, ko se je bilo treba posloviti. Hitro so minevali zadnji trenutki in vsem je bilo pri sreči hudo, ker smo si pač mislili, da se najbrže ne bomo več videli vsi skupaj. Na tem mestu se prav lepo zahvalim vsem, ki so bili doma tako dobri z menoj. Hvala za vso njihovo prijaznost in dobroto in pa ker so me obdarili z okusnimi jedili ter me okrasili z duhetečimi cvetlicami. Dalje hvala prijateljem in znancem, ki so prihajali po slovo. Bili so kar presenečeni, ko je bila miza tako obložena in je bilo vse tako okrašeno, da so merili, da imamo ochet. Pa je povedala nečakinja, da je vse to na čast stricu, ki odhaja v

Ameriko, s katerim se morda nikoli več ne bomo videli. Hvala nečakinji hčeri moje pokojne sestre Milki Selan z Zg. Sivnice, ki je prinesla na kolodvor v Ljubljano šopek cvetlic v pozdrav in za slovo. Hvala njenima bratom, nečakom in nečakinjam, ki so me spremljali ob slovesu. Še enkrat se objamemo in poljubimo, še zadnji zbogom in vlak je potegnil proti Gorenjski. Kmalu, ko je izginila Ljubljana za nami, je pričel eden ubirati na harmoniko lepe slovenske pesmi in takonam je kaj hitro potekel čas in smo tudi lagje pozabili na žalostno slovo od domačih in domovine. Bil je to John Grabnar, ki se je peljal v Cleveland, O. O. Prav lepa mu bvala, ki nam je tako igral, da je bila vožnja do New Yorka zares kratkočasna. Celotno pot na parniku smo veselo prepevali in morje je bilo mirno, da je bila vožnja zares prijetna in je ne bom pozabil, dokler bom živ. Vse bolj pušto je pa bilo, ko smo prispeli v New York ob 10 uri zjutraj. Menili smo, da si bomo mogli ogledati velikansko mesto, pa je tako deževalo, da nismo mogli ničesar videti. Po pregledu prtljage, bilo je že popoldne, smo se odpravili na kolodvor. Vsak si je kupil vozni listek do kraja kamor je bil namenjen, jaz pa do države Pennsylvania, ker sem se namenil še obiskati moja brata v Sharonu. Odpadol sem obrazov, kedaj naj me pričakujejo na kolodvoru in res me je na postaji, ko se je vlak ustavil, tam že čakal nečak Jože Germ z avtomobilom. Komaj sem prišel na bratov dom, me je brat že odpeljal daleč na farmo; tako daleč, da sem že brata vprašal, če me namerava zapeljati v kakšni kraj, kajti tak slučaj se mi je že dogodil v Jugoslaviji, kot sem že omenil v mojih spominih. Ko sva se pripeljala na mesto, bilo je to domače pri Klanfarjevih, sem opazil tam veliko število avtomobilov, pa sem brata vprašal, kaj naj to pomeni. Pove mi, da naju pričakujejo. Res je bilo tako in imeli smo veselje in zabave, da je bilo kaj, saj se je zbralo tam celih 15 družin. Hvala bratoma in vsem, za to prijetno presenečenje, kajti v resnici, kaj takega nisem nikoli pričakoval. Ječmenovec nam je hladil žejo in okusni prigrizki ter pečeno jagnje so nam tešili glad; pa naplesali smo se tudi, kajti godec je tudi bil tam. — Dne 25. septembra sem se odpeljal iz Sharona, Pa. proti Pueblo, kamor sem srečno došel, in odkoder sem vam napisal te moje doživljaje.

Louis Germ

Berlin, Nemčija — Tu je proti nasledniku pastorju Niemoellerju, kateri se zaradi nasprotstva proti nazismu že zdaj nahaja v zaporu, F. Muellerju, pri neki cerkvi v berlinskem predmestju, so oblasti nastopile in dosegle, da je bil odstavljen.

TO IN ONO

DVOJČKI RAZLIČNIH STAROSTI

Kansas City, N.J. — James Ch. McDonnell in njegov brat, John A., sta sicer dvojčka, toda po svoji starosti sta razmeroma daleč narazeni, namesto celih pet dni. James je bil rojen v nedeljo teden, nato je bilo do petka "mir", a tedaj se je oglasil še John. Jamesovo rojstvo je bilo prezgodnjeg. Njuna mati, Mrs. Milo C. McDonnell, je starata 2 let, in sta to njena prva otroka.

JOHNNY PRESTRAŠIL SEBE IN DRUGE

Chicago, Ill. — Od svojega strica si je 12 letnji John Gospodarek, 523 W. 123rd St., skrivaj "izposodil" revolver in z orožjem v žepu odkoračal zadnji petek v solo, kjer hodi v sedmi razred. Med počinkom je bila njegova pozornost obrnjena bolj na revolver, kakor na zemljepisje. Med tem, ko je imel orožje v roki, je bil od učiteljice nenačin nekaj vprašan. Predno je vstal, je hotel revolver hitro skriti pod klop, toda ta se mu je zadrljala, petek pa je istočasno sprožil. Kaj lahko si je predstavljati, kakšen strah je pokrovil po razredu, še najbolj pa Janezku samemu, ki je povrhu dobil še strel v noge. Rana pa ni nevarna, toda fantek pravi, da ne bo nikoli več vzel orožja v roke.

PRVA SMRTNA OBSODBA V ENEM STOLEJU

Bukaresta, Rumunija. — Nad dvema članoma prepovedane fašistične organizacije Zelezne garde je bila zadnji petek izrečena smrtna obsodba, in sicer pod obdolžbo te orozma. Oba obsojenca sta sijaka. To je bila prva smrtna obsodba v Rumuniji po 101 letu.

ZA MEDNARODNI EVHARISTIČNI KONGRES L. 1940 BODO IZŠLE POSEBNE ZNAMKE

Francoska poštna uprava bo za mednarodni evharistični kongres, ki bo l. 1940 v Nizzi, izdala posebne znamke z veljavnostjo v dneh kongresa. Osnutke za nje izdeluje filatelistični klub v Nizzi in predložil že enkaj prav le teh načrtov.

PLAČILO ZA DOBROTO

Rumunska policija je na podlagi tajne ovadbe zauzala preiskavo v hiši Jona Vlada in je odkrila v kleti 70 letnega brata hišnega lastnika Jonela Vlada. Starec je bil popolnoma onemogel.

Odkrili so ga v bolnišnicu, kjer so ga toliko spravili in sebi, da je mogel govoriti. Izpeljal je, da je pred nekaj leti prepisal vse svoje premoženje, ki je znašalo poleg drugih milijon lejev, na brata Jona Vlada in njegovo ženo. Po njegovi smrti sta imela brat in svakinja zaprla v zanesku 150 ti-

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Poroka

Cleveland, O. — Preteklo soboto 11. februarja sta bila v cerkvu sv. Vida poročena Mr. Frank Doles z East 59th St. in Miss Ann Luzar, hčerka dobro poznané družine Mr. in Mrs. Anton Luzar, ki žive na East 69th street.

Vesti iz Milwaukee

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 2. podpredsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1096 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
 2. porotnik: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.
 3. porotnik: Peter B. Goleš, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
 4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
 5. porotnik: Frank M. Tomasic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošljajo na glavno tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za spremembo v odrasli oddelek, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zvezze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitev novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebitne listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

ZAPISNIK

Letnega zborovanja in revizije knjig gl. odbora Zapadne Slovanske Zveze, vršeče se v gl. uradu 27. in 28. januarja 1939.

V petek 27. januarja 1939 točno ob pol deseti uri dopoldne, so se sestali v varnostni shrambi First National Banke, v Denverju, sledči gl. uradniki: Gl. predsednik, gl. tajnik, gl. blagajnik ter nadzorni odbor in tako pričeli s pregledovanjem bondov in drugih varnostnih listin tikajoč se poslovanja ZSZ. Z omenjenim pregledovanjem so bili gotovi ob 12. uri opoldne. Sobrat gl. predsednik nato določil enourni odmor ter naroči, da se ob eni tri popoldne vsi sestanemo na gl. uradu, kjer se bo pridružilo pregledovanje knjig in računov gl. tajnika in blagajnika in sploh celo poslovanja ZSZ. Za zadnjih sedem mesecev. Ves ostali odbor se strinja z rečenim ukazom ter točno ob eni uri popoldne prične s pregledovanjem knjig v gl. uradu ZSZ. S tem delom so bili gotovi ob peti uri popoldne, nato stopi v gl. urad en dar agentov, kateri ponudijo različne bonde v nakup. Po kratkem razmotrivanju ter pregledu različnih cirkularjev, se gl. odbor zedinil ter kupil \$4,000 Crowley County, Colo. School Dist. No. 12, 4½% bondov po 104. Ker drugi cirkularji se niso dopadli gl. odboru, zato je bilo sklenjeno, da naj gl. tajnik in predsednik nadzornega odbora razbita za dobre in zanesljive bonde in kadar jih zasledita naj nemudoma iste kupita pod pogojem, da bosta oba zadovoljena za nakup istih, kot sta to delala v preteklosti. Zatorej se z ostalimi investicijami počaka, dokler ne bomo dobili boljše ponudbe.

Ob 6. uri zvečer brat gl. predsednik želi, da imamo zopet za eno uro odmora in vsled veliko važnih problemov, ki jih imamo za rešiti na tej seji, priporoča, da ob 7. uri zvečer otvorimo letno zborovanje. Tudi s tem priporočilom se stranajo ostali člani gl. odbora ter radevolje ustrežejo predsednikovi želji.

PRVA SEJA

Brat gl. predsednik, Leo Jurjovec, otvoril letno zborovanje točno ob 7. uri zvečer. Prisotni so bili: gl. predsednik, gl. podpredsednik, oz. gl. mladinski nadzornik, gl. tajnik, gl. blagajnik ter nadzorni odbor.

Gl. predsednik ponovno počela, da imamo veliko važnih zadev za rešiti na tej seji, zato prosi vse navzoče, da naj v raznih razmotrivanjih stvarno in na kratko govor.

Gl. tajnik čita zapisnik od prejšnje seje, kateri se na podprtih predlog soglasno sprejme. This past year has seen a great

THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION
THE BEST HOME SAFEGUARD

Help The Organization That Helps You.

It is your loyal duty to take an active part in all affairs of YOUR Association. Read below how you may help yourself, your lodge and the Association.

Victory Campaign

Ending on December 31, 1939.

FREE MEDICAL EXAMINATION

Medical examination fees for adult applicants will be paid by the Supreme Office.

No medical examinations are required for juvenile applicants, excepting in the State of Ohio which will be paid by the Supreme Office.

COMMISSIONS

50c commission will be given for each juvenile applicant, accepted, providing such applicant pays at least three monthly assessments.

New juvenile members will not be required to pay the first month's assessment, but a few month's dues should be collected.

For new adult applicants accepted, and providing they pay at least three monthly assessments, the following amounts will be paid:

\$1.00	for every new member insured for \$ 250.00
\$2.00	for every new member insured for \$ 500.00
\$3.00	for every new member insured for \$1000.00
\$4.00	for every new member insured for \$1500.00
\$5.00	for every new member insured for \$2000.00

SPECIAL PRIZES

The lodges of the Association are evenly divided into three separate groups. Each group will participate in the following prizes in accordance with the terms stated herein.

One (1) credit will be given for every new adult applicant accepted, providing they pay at least three monthly assessments.

One-half (½) credit will be given for every new juvenile applicant accepted, providing they pay at least three monthly assessments.

Twenty-five (25) extra credits will be given to any person who organizes a new lodge. Such credits may be given to any lodge by the recipient of the same.

FIRST PRIZE of \$150.00 to the group that secures the most credits, providing a quota of 250 credits is obtained.

SECOND PRIZE of \$125.00 to the group that secures the second most credits, providing a quota of 200 credits is obtained.

THIRD PRIZE of \$100.00 to the group that secures the third most credits, providing a quota of 150 credits is obtained.

The Division Manager will divide the prize money, won by his group, among his lodges in proportion to the credits they obtain. A lodge must obtain at least 10 credits before it is eligible to share in the division of any prize.

A Grand Prize of a GOLDEN GAVEL will be presented to the lodge that secures the most credits in the Victory Campaign, and the "Championship Trophy", properly engraved, will pass into its temporary possession. Said trophy becomes permanent property to lodge winning three consecutive membership campaigns.

A beautiful WRIST WATCH shall be given to any person who organizes a new juvenile branch of not less than 15 juveniles, providing such person sees that said branch is fully active and properly supervised with at least 15 members on the rolls for the period of one year.

ADDITIONAL CREDITS

According to the rules in the Special Contest to select juvenile delegates, credits will be allowed for all new members secured in this Victory Campaign as soon as applicant completes one year of membership. These credits may be secured by the juveniles themselves, or by adults who may transfer credits to some worthy juvenile.

Nato poda gl. predsednik sledče poročilo:

ANNUAL REPORT OF THE SUPREME PRESIDENT

Worthy Brothers Supreme Officers:

We have just recently concluded our 30th Anniversary Year, during which we had celebrated the founding of our Western Slavonic Association, and because we have enjoyed the unselfish cooperation of all the Supreme Officers and all the fraternal minded members, I am proud to say that this past year will mark a milestone in our history which will symbolize a year of progress and success never before attained in the history of the WSA. It is now with great pleasure and satisfaction that I submit to you my report of our achievements during this banner year of our existence.

First of all, I would like to call your attention to the results of our 30th Anniversary Membership Campaign, which was officially concluded on Dec. 31, 1938. During the campaign there were 1,034 new members added to our roll, which represents the greatest increase in membership during any one year of our existence. Two reasons may be assigned which, in my opinion, contributed materially to this result. The first is the fact that our supreme officers and the membership at large cooperated to the fullest extent and without reservation, being unmindful of the many personal sacrifices that this work necessarily called for.

Typical of this class are Brothers Anton Rupar, Joe Blatnik, Louis Lesar and Sister Rose Lesar, all members of the Western Star Lodge No. 16, whose unflinching efforts and unmatched perseverance enabled the Western Star Lodge to emerge victorious in the recent membership campaign. To them and to the others who cooperated in a like manner the WSA is deeply indebted, and on behalf of the Association I wish to extend my deepest appreciation and express the hope that they will continue in their efforts in the future.

You, my fellow Supreme Officers, undoubtedly realize the value of a great number of lodges in our Association. You know that each lodge represents a separate field in which we can expand and add to our membership, and so we must do our utmost to create as many new lodges as possible. It has been demonstrated during the past year that through a united effort on the part of the Supreme Officers and the membership we can organize new lodges. Let us in the future redouble our efforts and show ourselves that we can and will continue to organize new lodges.

In regard to our Juvenile Department, I wish to state that on the whole I am very much satisfied with our progress dur-

ing the past year. However, if a national organization such as ours is to continue to operate as a strong and healthy organization, there must be a continuous flow of young blood into the veins of our Association. With this fact in mind, our hard working and indispensable 1st Vice President, George J. Miroslavich, has accomplished wonders for our Juvenile Department during the past year. Under his capable guidance we have broken all previous records during this campaign for new members, of which we are all very proud. However, one problem still remains. Although we have made a substantial increase in our membership, there are, as yet, still 29 lodges in our Association which do not have a juvenile branch. Although our appeals have been many and great, there were only two new juvenile branches organized, which were the Washington Juveniles No. 9 and the Happy-Go-Lucky No. 10. Therefore, I would like to direct my most earnest appeal to these remaining 29 lodges to heed the pleas of myself and the Supreme Board and exert every effort towards the establishment of a juvenile branch within their respective lodges, because to insure a successful future for our Association, we must have young men and women who are trained to carry on our ideals and principles—and that training can only be obtained through the organization of a juvenile branch wherein our juvenile members have the opportunity to learn and practice these principles.

As to the financial condition of our Association, I am very happy to say that we have remained in a very high degree of solvency. Due to the unselfish aid and support have given me the necessary encouragement to carry the 30th Anniversary Campaign to a most successful close. For this you, the Supreme Officers, and the entire rank and file of our Association have my deepest appreciation. Thank you.

Leo Jurjavec, Sr., Sup. Pres.

Report of our worthy su-

premese president has been un-

animously accepted as read with enthusiasm and praise for his noble work and accomplishments that he has achieved in the first year of his leadership during the year of 1938.

With respect to our official publications, you will no doubt agree with me that the WSA has never before in its entire history received as much publicity as it has during the past 12 months, especially after the inauguration of our all English issue, the Fraternal Voice. All the credit for the business like editing and a large part of the interesting reading material for our special issue must be given to Bro. George J. Miroslavich, who besides deserving all our praise and appreciation should, in my opinion, also merit a financial reimbursement for his additional work. I would also like to express my appreciation to all the other members who have contributed various write-ups and encouraging articles to our official organ and the Fraternal Voice. It is my sincere hope that all of you who have contributed toward making our publications interesting and practical for non-members as well as members, will give us your continued support and help in the future.

In regards to the publication of our own official organ, I have no doubt in my mind that at the rate we have been increasing the membership of our Association, the time is not far away when our hope and a dream for our own official organ will become a reality. Our membership at the present time, however, does not as yet warrant such a publication.

At this time I would like to commend our fine and industrial Supreme Secretary, Bro. Anthony Jersin, for the wonderful work he has been doing in fulfilling the duties of his office. I am sure that none of us had ever contemplated that the requirements of his office would necessitate the assumption of so many burdensome duties as were presented by our last campaign. I am sure you will all agree that Bro. Jersin has executed the functions of his office in a noble manner, and for that reason it is my belief that Bro. Jersin should be compensated for the extra duties which he was called upon to perform. On behalf of the Association, I wish to thank Bro. Jersin for the wonderful manner in which he has performed the duties of his office and express the hope that he may serve long in that capacity.

May I at this time again appeal to all you Supreme Officers and the officers and members of our subordinate lodges to continue with the wonderful support and cooperation which you have given me during the past 12 months. Our record for the past year is living proof of the value of your aid and shows to what extent we can progress when we have the unanimous support and cooperation of the rank and file of our Association. With your continued loyal support and cooperation, the WSA can not help but rise to greater heights in the fraternal world than our founders had ever dreamed of occupying.

In conclusion, may I once more extend my most sincere appreciation to each and every one of you who have so splendidly worked with me during the past year. Your unselfish aid and support have given me the necessary encouragement to carry the 30th Anniversary Campaign to a most successful close. For this you, the Supreme Officers, and the entire rank and file of our Association have my deepest appreciation. Thank you.

Leo Jurjavec, Sr., Sup. Pres.

Report of our worthy su-

premese president has been un-

animously accepted as read with enthusiasm and praise for his noble work and accomplishments that he has achieved in the first year of his leadership during the year of 1938.

(Dalje prih.—To be continued)

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DR. SLOGA SLOVENEV ŠT. 14, ZZS.

Spring Glen, Utah

Članstvo omogočenega društva se naznana, da se naše društvene seje vrše vsako tretej nedelje v mesecu, kajti zadnja nedelja v mesecu je prepozno, zaradi asesmenta.

Zato ste prošeni cenjeni člani in članice, da plačate svoj asesment najkasneje do 25. dnevsakega meseca. Če bo kateri zaradi neplačanega asesmenta suspendiran, nuj sam sebi pripše krivdo.

Seje se vrše v navadnih prostorih ob 2 uri popoldne.

Poročam nadalje, da se je naš tajnik Avgust Topolovec, moral podvrci operaciji na sipečiu, katero je srečno prestatil in se je po 16. dnevu povrnih iz bolnišnice na svoj dom, kjer se sedaj zdravi.

Porocam nadalje, da se je naš tajnik Avgust Topolovec, moral podvrci operaciji na sipečiu, katero je srečno prestatil in se je po 16. dnevu povrnih iz bolnišnice na svoj dom, kjer se sedaj zdravi.

In regards to the publication of our own official organ, I have no doubt in my mind that at the rate we have been increasing the membership of our Association, the time is not far away when our hope and a dream for our own official organ will become a reality. Our membership at the present time, however, does not as yet warrant such a publication.

In regards to the publication of our own official organ, I have no doubt in my mind that at the rate we have been increasing the membership of our Association, the time is not far away when our hope and a dream for our own official organ will become a reality. Our membership at the present time, however, does not as yet warrant such a publication.

In regards to the publication of our own official organ, I have no doubt in my mind that at the rate we have been increasing the membership of our Association, the time is not far away when our hope and a dream for our own official organ will become a reality. Our membership at the present time, however, does not as yet warrant such a publication.

In regards to the publication of our own official organ, I have no doubt in my mind that at the rate we have been increasing the membership of our Association, the time is not far away when our hope and a dream for our own official organ will become a reality. Our membership at the present time, however, does not as yet warrant such

GUZAJ

LJUDSKA POVEST

Spisal

JANUŠ GOLEC

Dnevno so se vršile na itak neznatni Šarklovini hišne preiskave, ki niso posvetile v zagonetno krvavo zadevo niti z iskrico uspeha. Uboj Dobrjevega Anzeta je nakopal staremu Guzaju in materi obilo bridkosti in trpljenja, ker se je znašalo od onemoglosti razkačeno orožništvo nad staršema, katerima se niti sanjalo ni, kod se potepa ter skriva kajnovski sin. Mati Ana je prejokala tolko dni ter noči, saj je bila oblegana kakor v zaporu od straže, ki je silila vanjo, naj razodene, kje je njeno ničvredno — z nedolžno krvjo okrvavljenome seme.

Cele tedne se ni upal nikdo od Šarklovin v trg niti k službi božji ne, bilo jih je strah ljudske sodbe, ki navadno ne pozna milosti in prizanesljivosti.

Ubijalec Guzajev Francuh je izginil kakor kafra. Orožništvo se je naveličalo brezuspešne preze ter povpraševanja in ljudje so se tudi umirili. Čas pač ozdravi vse in tudi ljudsko nevoljo, ako ne dobi takoj dolgo prilike, da bi si dala dejanskega duška.

Vse te pojave je zasledoval iz skoro neposredne bližine Guzaj. Dobro je znal, da ga bo iskala roka pravice tamkaj, kjer ga gotovo ne bo. Kljub neprestanemu patruliranju se je čutil v svojih že preiskušenih skrivališčih povsem varnega. Le vest ga je močno pekla, ker je prelil prvič v življenju — nedolžno kri rojaka. Skušal je udušiti vedno se oglasuječi glas notranjosti z izgovorom: "Strela gromska, kar je iskal, to je dobil!"

A ni šlo! Kri nedolžnega je vpila do neba! Kakor Kajna tudi Guzaja ni nikdo zgrabil, ga ne ubil, a nebo je začelo z maščevanjem nedolžno prelite krv z neznošno grizečimi opomini, da ni stegnil maščevalne roke po krievu lastnega zavožnega življenja, ampak po čisto nedolžnem očetu osmero nepreskrbljenih otrok! Ko se je poleglo najljutješje iztikanje ter povpraševanje po njegovih zatočiščih, ga je gnalo z neugnano silo na materino srce, o kojega glasu se je hotel prepričati, ali ga morda celo ta proglaša za Kajna.

Dober mesec po uboju se je podal burjastega spomladnega večera na pot proti domu k Sv. Primožu. V objemu gostega večernega mraka je šel preko mosta čez Vogljajno in nato po glavni cesti do podružnice Sv. Ahacija. Od tod je krenil na levo navkreber v gozde, se ognil skrbno bolj obljudene Botričnice in zagledal Sv. Primoža iz šume od leve. Bila je že tema, upal se je iz gozda navzdol preko njive do cerkve in za pokopališčnim zidom preko travnika do domače hiše, kjer je brlela leščerba le še zadaj v štibelu. Medel plamenček mu je oznanil, da je mati še pokoncu in jo bo lahko doklicati brez trkanja ter hrušča. Že je hušnil preko ceste; bil pri oknu in popraskal previdno po šipi s pritajeno prošnjo: "Mama, odprite, jaz sem!"

Po izbi ter lopi je bilo čuti drsajoče kokane. Vežna vrata niso bila niti zapahnjena, samo le priprta. Mati ga je potegnila za seboj in odvedla v štibel. Pri zakajenem svitu svetilki na ripsovo olje je pogledal mater in streslo ga je po celem telusu. Poprej krepka ženska postava je bila upognjena, oči vdrte globoko, obraz izsušen in ves moker od hudournikov solz, ki

so se spustili po že izdolbenih strugah po ovalem licu koj pri pogledu na sina — Kajna! Mati in sin si nisa segla v roke, nista se pozdravila, materine oči so jokale odsodo, ker se Šarklove hiše odslej ne bodo držale same slabe govorce, celo nedolžna kri, ki kriči proti nebu po maščevanju.

Mučno — a glasno vpijoč molk je prekinil Francuh s poskusom na videz umirjenega opravičila: "Mati, jaz sem moral. Gromska strela, zakaj me ni izpustil!"

Mat se je useknila v predpasnik ter vzdihnila iz globočine: "Ali veš, kaj te čaka za ubojo očeta osmerih nepreskrbljenih otrok? Gavge — vislice — in našo hišo ter celo rodbino pa pečat kajnovstva! Oče je že pobegnil od hiše, ni mogel prenesti vednega prezanja žandarjev, ki so čakali noč ter dan na te in naju neznosno mučili s premetavanjem po hiši, na podstrešju in sploh po celi kočariji in z vedenim povpraševanjem, da morava znati, kod hodiš in kje se skrivaš. Jaz sama sem se jim ponudila, naj zaprejo ter obesijo mene radi tebe, da bo enkrat konec ter zadoščeno stršnemu zločinu. Ja kaj žandarji, ti so odšli in se vračajo le tu in tam, a ljudje — so sedje ter soferani! Žandarji me niso hoteli zapreti mesto tebe; glas ljudske obsođe me bo držal z devetimi ključavnimi zaklenjeno za vrati te radi tebe za vedno proklete in s človeško krvjo omadeževane kočure. Veš, kaj je mati sina Kajna? Prokleta z noč in dan nemirno vestjo, ker je udarila svet z otrokom, ki je stegnil roko po nedolžni krv, ki tirja maščevanje iz neba! Vzemi vsaj z moje vesti prokletstvo s tem, da se javiš sam sodišču in to naj obračuna s teboj, sicer ne bodeš smel nikdar med količkaj pošten svet in tudi za vso večnost boš ločen od onih, kateri so rodile krščanske matere za večno srečo in ne za — večno prokletstvo!"

Mati je obmolknila, sin jej je zrl celi čas očitkov v oči, solza mu je zapolzela po sicer trdem obrazu in že je odprl usta, da bo prisegel zadoščenje pred Bogom ter oblastjo, ko je nekaj zaropotalo zunaj na dvoriščni strani pred štibelcem, kakor bi se bil nekdo spotaknil v noči temi. Mati in sin sta se prestrašila, ostrmela za trenutek in že je hropnila majka z obupanim glasom: Francuh, Jezus Marija, žandar je že tu!"

Ni bilo to materino svarilo ter poziv k pobedu še izgovorjeno do konca, ko je bil Guzaj že skozi oboja vrata preko ceste ter travnika za obzidjem mirodvora. Šele tedaj, v kritju pokopališčnega zida mu je udaril na uho rezko zapovedujoči: "Stoj!" in koj za tem strel, ki je blisknil v noč, zapiskal preko ubijalčeve glave in se je zakopala krogla brez zadetega cilja v zemljo na mirodvoru, kjer so počivali najnovejšega Kajna predniki, ki so že davno prejeli plačilo ali kazen za pozemeljsko življenje ...

Pri blisku ter pokuštu se je zgrudila Šarklova mati v nezavest žandar je klel ter robantil, ker je zgrešil plen; Kajn se je začasno oddahnil, saj je bil od neba za po nedolžnem prelito kri le zapečaten s prokletstvom grizeče vesti in ne obsojen v takojšnjo smrt!

(Dalje prih.)

VABILO k naročbi "MOHORJEVIH KNJIG"

Naročniki jih bodo dobili prihodnje jesen:

- KOLEDAR za leto 1940.
- VEČERNICE, povest "Pravica do življenja".
- ZGODOVINA SLOV. NARODA, 16. in poslednji snopč.
- ŽIVLJENJE SVETNIKOV, 14. snopč.
- JEZUS DOBRI PASTIR, molitvenik.

Naročnino za Mohorjeve knjige sprejemamo SAMO DO 11. MARCA 1939. Na poznejša naročila se ne bo mogoče ozirati. Kdor si torej želi Mohorjev knjig za prihodnje leto, naj pošlje naročnino čimprejje, da ne bo zamudil.

KNJIGE STANEJO \$1.25

z vezanim molitvenikom pa \$1.50

Naročila za Ameriko sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Ill.

GRAFOLOGIJA IN NAŠA BODOČNOST

V zadnjem času posebno pogosto slišimo in beremo o grafologiji. Večina smatra, da je to neka okultna veda, ki skuša na podlagi našega pišanja razjasniti in utemeljiti, včasih tudi oceniti naš značaj ter nam preročovati našo bodočnost. Točno pa le malo, ve, kaj je grafologija v bistvu. Na vprašanje ali je okultna veda, lažko odgovorimo: je in ni. Za onega, ki je ne pozna, je prav gotovo "okultna", dočim za onega, ki točno ve, kaj je na stvari, ne predstavlja grafologija danes nič okultnega, temveč nekaj na svoje mestu.

Nekateri ljudje pa od grafologije pričakujejo mnogo več. Mislimo, da jim bo mogel grafolog na podlagi njihovega pisanja napovedati bodočnost. Žal so po vsem svetu razpredeleni grafologi-nestrokovnjaki, ki jih je velika večina in ki izrabljajo nevednost ljudstva za svoj žep. Neglede na to, da trpe oni, ki nasledijo, de narino, jim predstavlja grafologe analize takih "strokovnjakov" veliko moralno nevarnost. In če kdo pravi, da se je ta in ta napovedana

stvar resnično izpolnila, potem more biti to ali samo slučaj ali pa je dotični v napoved tako globoko veroval, da je pri tem podlegel sugestiji in podzavestno urejal svoje življenje tako, da je bil katastrofa neizbežna. Pri tem ne omenjam škode, ki gre na račun razvoja in ugleda znanstvene grafologije in pravih grafologov strokovnjakov.

Zelo priporočljivo in koristno je za vsakega, da se posluži analize in ugotovitve moderne grafologije. To mu bo pomagalo pri premagovanju njegovih napak in samospoznavanju spričo dejstva, da velika večina ljudi samega sebe daleč premalo pozna in razume. Zelo previdni pa moramo biti pri izbiri, komu z upamo kritiko našega znača-

Marsikdo se čuti že pohvaljenega, če ga ne graja.

SKUPNA POTOVANJA IN IZLETI

Kakor vsako leto priredimo tudi letos več skupnih potovanj in izletov in sicer:

VELIKONOČNO SKUPNO POVANJE bo na orjaškem brzoparniku QUEEN MARY 24. marca. Potniki pridejo domov 1 teden pred Velikonočno.

MAJSKO SKUPNO POTOVANJE se vrši 3. maja na gigantskem brzoparniku NORMANDIE in potniki bodo doma preživel skoraj cel cestni maj.

PRVI SKUPNI IZLET bo na 31. maja istotako na priljubljenem brzoparniku NORMANDIE. Potniki bodo imeli slov. spremjevalca do Ljubljane.

GLAVNI LETNI IZLET se vrši na 28. junija na NORMANDIE. S potnikom tega izleta potuje podpisani Leo Zakrajšek, ki bo skrbel za udobno potovanje svojih potnikov ter tudi v starem kraju priredil več skupnih izletov.

Za nadaljnja pojasnila o teh potovanjih in izletih, kakor tudi za potovanje ob drugem času in na drugih parnikih, se obrnite na spodaj navedeni naslov.

DENARNE POSLJIVATVE
Kadar posljivate denar v starci kraj, se obrnite na našo tvrdko, ki sedaj že 20. leto neprestano izvršuje take posljivate. Naše ceno so:

	Din	Za	Litr
\$ 2.45.....	100	\$ 3.23.....	50
4.75.....	200	6.30.....	100
7.00.....	300	12.00.....	200
11.00.....	500	17.70.....	300
21.50.....	1000	29.00.....	500
42.50.....	2000	57.00.....	1000
105.00.....	5000	112.00.....	2000

Cene podvrzne sprememboli dol ali gor. — Pri večjih zneskih dajemo sorazmeren popust.

DRUGI POSLJI S STARIM KRAJEM

Kadar rabite starci kraj pooblasto ali kaj sličnega, če tam prodajate posestvo, če imate dobiti dedičino od tam, ali če imate tam kaj drug važen posel, tendar je v vašem interesu, da se obrnete na sledeti naslov:

LEO ZAKRAJŠEK
General Travel Service, Inc.
302 East 72nd Str., New York, N. Y.

ZANIMIVE VOLITVE

Nadvojvoda ali Kraljica?

Letos bodo kampanjske volitve zelo zanimive. Naročniki "Amer. Slovenca" si bodo zopet izvolili tri osebe na častna mesta:

1. Oni tekmeč ali tekmovalka, ki bo prejel(a) v času med 25. januarjem 1939, pa do 31. marca 1939 najvišje število glasov, bo izvoljen(a):

Če moški: ZA ČASTNEGA NADVOJVODA vseh naročnikov "Am. Slovenca".

Če ženska: ZA ČASTNO KRALJICO vseh naročnikov "Am. Slovenca".

2. Oni tekmeč ali tekmovalka, ki bo prejel(a) v omjenjenem času do zaključka kampanje drugo najvišje število glasov, bo izvoljen(a):

Če moški: ZA ČASTNEGA VOJVODO v pomoč Nadvojvodu ali Kraljici.

Če ženska: ZA ČASTNO PRINCEZINJO Nadvojvodu ali Kraljici.

3. Oni tekmeč ali tekmovalka, ki bo prejel(a) v omjenjenem času do zaključka kampanje tretji na višje število glasov, bo izvoljen(a):

Če moški: ZA ČASTNEGA PRIBOČNIKA Nadvojvodu ali Kraljici.

Če ženska: ZA ČASTNO PRINCEZINJO Nadvojvodu ali Kraljici.

POLEG ČASTNIH TITELNOV DOBIJO GLAVNI ZMAGOVALCI ŠE NASLEDNJE NAGRADA:

Prvi zmagovalec(ka) prejme častno nagrado:

ZMAGOSLAVNO SREBRNO TROFEJO.

Drugi zmagovalec(ka) prejme častno nagrado:

LEPO ZLATO URO.

Tretji zmagovalec(ka) prejme častno nagrado:

LEP ZLAT PRSTAN.

Nagrada se razdelijo po končani kampanji in končani volitvah.

— — —

PRAVILA ZA TE VOLITVE IN TEKMO SO:

1. Kandidat za to tekmo postane lahko vsaka oseba moški ali ženska, bodisi, da se priglasi sam(a), ali ga(jo) nominira kdo drugi. Od te pravice so izključeni samo oni, ki so vposljeni v upravi, uredništvu ali tiskarni Amer. Slovenca.

2. Pogoji za nominacijo ali priglašenje kandidatov so:
a) z priglašenjem ali z nominacijo se mora poslati najmanj enega novega naročnika za list "Amer. Slovenec" z naplačilom naročnine;

b) tako priglašen, ali po drugem nominiran popularni kandidat se objavi v listu.

3. Glasovanje se vrši po slednjem redu:

a) Glasovanje se vrši od 25. jan